

POSTANOWIENIE

28 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Trzebiatowski

na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa W. J. i M. K.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z 8 listopada 2024 r., I ACa 1641/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Bank S.A. w W. na rzecz W. J. i M. K. 2700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od doręczenia pozwanemu odpisu niniejszego postanowienia do dnia zapłaty.**

(M.K.)

UZASADNIENIE

Pozwana Bank spółka akcyjna w W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 8 listopada 2024 r. Wniosek o jej przyjęcie do rozpoznania uzasadniła oczywistą zasadnością skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jak wskazano powyżej skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tylko na jednej, tj. czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (m.in. postanowienie SN z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie jedynie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

W ocenie skarżącej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec naruszenia art. 410 k.c. w zw. z art. 405 k.c. i art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c., polegającego na braku rozróżnienia momentu samego powstania roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia przy ubezskutecznieniu umowy, a także wobec będącego następstwem w/w naruszenia – błędnego zastosowania art. 498 § 2 w zw. z art. 499 k.c., pomijającego retroaktywny skutek potrącenia.

Okoliczności wskazane przez skarżącą nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa. Treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w żadnym razie nie

przekonuje o jej oczywistej zasadności – tj. o naruszeniu powołanych wyżej przepisów prawa materialnego w sposób widoczny *prima facie*.

Odnosnie do tego wniosku, w kontekście naruszenia art. 410 § 1 w zw. z art. 405 k.c., należy jeszcze jedynie ubocznie wskazać na miarodajne w tej kwestii stanowisko Sądu Najwyższego. Wyjaśnił on na gruncie tych przepisów, że jeżeli bez bezskutecznego postanowienia umowa kredytu nie może wiązać, konsumentowi i kredytodawcy przysługują odrębne roszczenia o zwrot świadczeń pieniężnych spełnionych w wykonaniu tej umowy. Kredytodawca może żądać zwrotu świadczenia od chwili, w której umowa kredytu stała się trwale bezskuteczna. Chwilą tą jest odmowa potwierdzenia przez konsumenta klauzuli abuzywnej (bez której umowa nie może obowiązywać) albo upływ rozsądnego terminu do jej potwierdzenia, przy czym wystąpienie przez konsumenta - choćby pozasądowo - z żądaniem restytucyjnym zakładającym trwałą bezskuteczność (nieważność) całej umowy, może być uznane za dorozumianą odmowę potwierdzenia klauzuli i akceptację konsekwencji upadku umowy, prowadzącą do jej trwałej bezskuteczności (nieważności). Taka ocena jest uzasadniona wtedy, gdy żądaniu towarzyszy jego wyraźne oświadczenie, także pozasądowe, że jest świadomy konsekwencji upadku umowy i to nawet przy założeniu, iż oświadczenie to nie odpowiada rzeczywistości (uchwała składu siedmiu sędziów SN - zasada prawna - z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56). Przypisywanie przez skarżącą odmiennego znaczenia cytowanemu judykatowi jest nietrafne.

Poza tym, co się tyczy kwestii retroaktywności potrącenia, to stanowisko skarżącego jest też oczywiście błędne. Z wielu nowych orzeczeń Sadu najwyższego wynika jasno, że jeżeli wierzytelność aktywna (tu: powodów) stała się wymagalna wcześniej, niż wierzytelność pasywna (tu: skarżącej), to retroaktywny skutek potrącenia nie obejmuje odsetek powstałych od dnia wymagalności wierzytelności aktywnej, od której naliczane są odsetki do dnia powstania wymagalności wierzytelności pasywnej (np. postanowienia SN: z 13 czerwca 2025 r., I CSK 768/25 i z 2 grudnia 2025 r., I CSK 1985/25 – z dodatkowym zawartym tam szerzej uzasadnieniem).

Mając powyższe na uwadze nie można przyjąć, że podnoszona w skardze kasacyjnej przesłanka przyjęcia tej skargi do rozpoznania została w sposób właściwy wykazana.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Marcin Trzebiatowski

(M.M.)

[r.g.]